

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙

ความเป็นมา

เนื่องจากพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ มิได้มีบทบัญญัติรองรับให้คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิตสามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ซึ่งส่งผลให้องค์ประกอบของคณะกรรมการ ไม่ครบตามที่กฎหมายกำหนดไว้ และกรรมการที่เหลืออยู่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิตต่อไปได้ เห็นควรกำหนดเพิ่มเติมให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระสามารถอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่ และในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หากวาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึง ๙๐ วัน หรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่น้อยกว่า ๓ คน ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ จนกว่ากรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่ ดังนั้น การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิตสามารถดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดไว้ได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ระบบการทำงานของสถาบันการเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

และเนื่องจากพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ มิได้มีบทบัญญัติรองรับให้สมาชิกนำข้อมูลของลูกค้าตนที่ได้จากบริษัทข้อมูลเครดิตไปใช้ในการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิตได้ จึงจำเป็นต้องมีการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิต โดยกำหนดให้สมาชิกบริษัทข้อมูลเครดิตสามารถนำข้อมูลของลูกค้าของตนที่ได้รับจากบริษัทข้อมูลเครดิตเฉพาะในส่วนที่ไม่มีข้อมูลที่สามารถระบุตัวของผู้เจ้าของข้อมูลไปใช้เป็นปัจจัยหนึ่งในการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิตได้ แต่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เจ้าของข้อมูลก่อน และสมาชิกบริษัทข้อมูลเครดิตต้องใช้ข้อมูลให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กฎหมายกำหนด กรณีมีการฝ่าฝืน ต้องรับโทษ และหากการฝ่าฝืนนั้นเป็นการกระทำความผิดของนิติบุคคล ซึ่งเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใดแล้ว บุคคลนั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย ซึ่งการให้กู้ยืมเงินหรือให้สินเชื่อแก่บุคคลหนึ่ง บุคคลใดของสถาบันการเงินจำเป็นจะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางการเงินและประวัติการชำระหนี้ของบุคคลนั้นอย่างเพียงพอ

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ ได้ประกาศใช้เป็นฉบับแรก ต่อมาได้มีการแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ขึ้นอีกจำนวน ๔ ครั้ง คือ

๑. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

๒. พระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐

๓. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

๔. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ได้ประกาศใช้เป็นฉบับล่าสุดและบังคับใช้จนปัจจุบัน ทั้งนี้สาระสำคัญของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต ทั้ง ๕ ฉบับ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๑๑๔ ก วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในการให้กู้ยืมหรือให้สินเชื่อของสถาบันการเงินจำเป็นต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับฐานะทางการเงิน และประวัติการชำระหนี้ของลูกค้าอย่างเพียงพอว่าลูกค้ารายนั้นมีประวัติเป็นอย่างไร และมีภาระหนี้อยู่กับ สถาบันการเงินอื่นมากน้อยเพียงใด เท่าที่ผ่านมาการให้กู้ยืมหรือให้สินเชื่อของสถาบันการเงินยังมีข้อมูล ไม่ครบถ้วน ส่งผลให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มมากขึ้นทำให้เกิดปัญหาความมั่นคงแก่สถาบันการเงินนั้น และระบบสถาบันการเงินโดยรวม นอกจากนี้การประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทำธุรกรรมข้อมูลเครดิต รวมทั้งยังไม่มีกฎหมายคุ้มครอง ประชาชนผู้เป็นเจ้าของข้อมูลไว้เป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๙ หมวด และ บทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามของคำว่า “ข้อมูล” “การประมวลผลข้อมูล” “ผู้ควบคุมข้อมูล” “ผู้ประมวลผล ข้อมูล” “ข้อมูลเครดิต” “ข้อมูลห้ามจัดเก็บ” “สินเชื่อ” “บัตรเครดิต” “ธุรกิจข้อมูลเครดิต” “บริษัท” “บริษัทข้อมูลเครดิต” “ใบอนุญาต” “เจ้าของข้อมูล” “สถาบันการเงิน” “สมาชิก” “ผู้ใช้บริการ” “แหล่งข้อมูล” “คณะกรรมการ” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “รัฐมนตรี” และพระราชบัญญัตินี้มีให้ใช้บังคับกับการ ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล คณะบุคคลหรือนิติบุคคลใดเพื่อประโยชน์ภายในคณะบุคคลหรือนิติบุคคลนั้นเป็น การเฉพาะหรือใช้ในกิจการตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (มาตรา ๓)

๒. หมวด ๑ การจัดตั้งบริษัทและขอรับใบอนุญาต โดยกำหนดให้การประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตจะ กระทำได้เมื่อจัดตั้งในรูปบริษัทและได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรี ทั้งนี้ บริษัทข้อมูลเครดิตต้องมีจำนวนหุ้นที่ บุคคลผู้มีสัญชาติไทยถืออยู่เกินกึ่งหนึ่งของทุนจดทะเบียนของบริษัทยกเว้น และต้องมีกรรมการเป็นบุคคลผู้มี สัญชาติไทยเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

๓. หมวด ๒ การประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต

๓.๑ ห้ามมิให้ผู้ใดนอกจากบริษัทข้อมูลเครดิตใช้คำนำหน้าชื่อ หรือคำแสดงชื่อในธุรกิจว่า “บริษัทข้อมูลเครดิต” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน

๓.๒ ห้ามมิให้บริษัทข้อมูลเครดิต ผู้ควบคุมข้อมูล หรือผู้ประมวลผลข้อมูลดำเนินการประมวลผลข้อมูล ที่มีอายุเกินกว่าที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๔. หมวด ๓ สิทธิและหน้าที่ของบริษัทข้อมูลเครดิต สมาชิกและผู้ใช้บริการ

๔.๑ กำหนดให้บริษัทข้อมูลเครดิตต้องทำการประมวลผลข้อมูลจากสมาชิก หรือจากแหล่งข้อมูล ที่เชื่อถือได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๑๖)

๔.๒ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและประมวลผลข้อมูลของบริษัทข้อมูลเครดิตให้สมาชิกส่งข้อมูล ของลูกค้าของตนแก่บริษัทข้อมูลเครดิตที่ตนเป็นสมาชิก และแจ้งเป็นหนังสือให้ลูกค้าของตนทราบเกี่ยวกับ ข้อมูลที่ส่งไปภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ส่งข้อมูลแก่บริษัทข้อมูลเครดิต แต่การส่งข้อมูลเพิ่มเติมในส่วน ของ ประวัติการชำระสินเชื่อ และประวัติการชำระราคาสินค้าหรือบริการโดยบัตรเครดิตให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิต ให้สมาชิกแจ้งให้ลูกค้าของตนทราบตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๑๘)

๔.๓ ให้บริษัทข้อมูลเครดิตเปิดเผยหรือให้ข้อมูลแก่สมาชิกหรือผู้ใช้บริการที่ประสงค์จะใช้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์การให้สินเชื่อ รวมทั้งการรับประกันภัย การรับประกันชีวิต และการออกบัตรเครดิต โดยต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูล หรือในกรณีอื่นที่กำหนดไว้ ซึ่งไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลก่อน (มาตรา ๒๐)

๔.๔ ผู้ใช้บริการมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดตามมาตรา ๒๐ เท่านั้น

(๒) ห้ามมิให้เปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลแก่ผู้อื่นที่ไม่มีสิทธิรับรู้ข้อมูล (มาตรา ๒๒)

๕. หมวด ๔ การให้ความคุ้มครองแก่เจ้าของข้อมูล

เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองให้ความเป็นธรรมแก่เจ้าของข้อมูลให้เจ้าของข้อมูลมีสิทธิ ดังต่อไปนี้

(๑) สิทธิที่จะรับรู้ว่ามีบริษัทข้อมูลเครดิตเก็บรักษาข้อมูลใดของตน

(๒) สิทธิที่จะตรวจสอบข้อมูลของตน

(๓) สิทธิที่จะขอแก้ไขข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง

(๔) สิทธิที่จะโต้แย้งเมื่อทราบว่าข้อมูลของตนไม่ถูกต้อง

(๕) สิทธิที่จะได้รับแจ้งผลการตรวจสอบข้อมูลของตนภายในระยะเวลาที่กำหนด

(๖) สิทธิที่จะได้รับทราบเหตุแห่งการปฏิเสธคำขอสินเชื่อหรือบริการจากสถาบันการเงิน ในกรณีที่สถาบันการเงินใช้ข้อมูลของบริษัทข้อมูลเครดิตมาเป็นเหตุแห่งการปฏิเสธคำขอสินเชื่อหรือบริการ

(๗) สิทธิที่จะอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการตามมาตรา ๒๗

อนึ่ง เจ้าของข้อมูลอาจเสียค่าธรรมเนียมในการตรวจสอบข้อมูลตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ทั้งนี้ไม่เกินสองร้อยบาท (มาตรา ๒๕)

๖. หมวด ๕ การกำกับดูแลบริษัทข้อมูลเครดิต

๖.๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิต” ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการอาจมอบหมายให้คณะอนุกรรมการเป็นผู้ปฏิบัติการหรือเสนอความเห็นมายังคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วยก็ได้

๖.๒ คณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดส่งเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีผู้ร้องทุกข์หรือเรื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลของเจ้าของข้อมูลมาพิจารณาได้ ในการนี้จะเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงด้วยก็ได้ (มาตรา ๓๔)

๗. หมวด ๖ การพักใช้และเพิกถอนใบอนุญาต

รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือเพิกถอนใบอนุญาตการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตของบริษัทข้อมูลเครดิตได้เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงใด ดังต่อไปนี้

(๑) ประกอบกิจการโดยทุจริตหรืออาจทำให้ประชาชนเสียหาย

(๒) จงใจละเว้นการดำเนินการหรือฝ่าฝืนข้อห้ามตามที่กฎหมายบัญญัติ

(๓) จงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๕)

๘. หมวด ๗ ความรับผิดชอบทางแพ่ง

บริษัทข้อมูลเครดิตหรือผู้ควบคุมข้อมูล หรือผู้ประมวลผลข้อมูลผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อเปิดเผยข้อมูลที่ไม่ถูกต้องแก่ผู้อื่น หรือเปิดเผยข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง แต่มิใช่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิก ผู้ใช้บริการหรือเจ้าของข้อมูลบริษัทข้อมูลเครดิตนั้น ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น (มาตรา ๔๑)

๙. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

ได้กำหนดโทษไว้ในกรณีที่บริษัทข้อมูลเครดิต สมาชิก ผู้ใช้บริการ สถาบันการเงิน หรือบุคคลอื่นใดไม่ปฏิบัติตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้ ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้

๑๐. หมวด ๙ บทเฉพาะกาล

ผู้ใด ประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิตหรือกิจการอื่นในลักษณะทำนองเดียวกันอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอตามมาตรา ๖ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ในระหว่างการพิจารณาคำขอให้ผู้นั้นประกอบธุรกิจต่อไปได้จนกว่ารัฐมนตรีจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

๒. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๑๘ ก วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้การส่งข้อมูลและการแจ้งข้อมูลให้เจ้าของข้อมูลทราบเกี่ยวกับข้อมูลที่ส่งให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิตและการขอรับคำยินยอมของเจ้าของข้อมูลในการเปิดเผยหรือให้ข้อมูลแก่สมาชิกหรือผู้ให้บริการจะต้องจัดทำเป็นหนังสือและต้องดำเนินการภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ทำให้เป็นภาระแก่บริษัทข้อมูลเครดิตและไม่สอดคล้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสามารถดำเนินการโดยใช้วิธีการอื่นได้ และอัตราโทษทางอาญาในความผิดที่เกี่ยวกับการดำเนินการดังกล่าวมีความรุนแรงเกินสมควรสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่อให้เกิดความเหมาะสมแก่การบังคับใช้ยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามคำว่า “สินเชื่อ” หมายความว่า การให้กู้ยืมเงินหรือวงเงินในการให้กู้ยืม หรือให้ยืมหลักทรัพย์ ให้เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อแบบลิสซิ่ง ค้ำประกัน รับอ่าวล รับรองตัวเงิน ชื่อ ชื่อลดหรือรับช่วงชื่อลด ตัวเงิน เป็นเจ้าหนี้เนื่องจากได้จ่ายหรือสั่งให้จ่ายเงินเพื่อประโยชน์ของผู้เคยค้าหรือเป็นเจ้าหนี้เนื่องจากได้จ่ายเงินตามภาระผูกพันตามหลักทรัพย์หรือภาระผูกพันอื่น การรับเป็นลูกค้ำเพื่อชื้อขายหลักทรัพย์ และธุรกรรมอื่นใดตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามมาตรา ๓)

๒. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๕) ของบทนิยามคำว่า “สถาบันการเงิน” และให้ใช้ความ “(๕) บริษัทประกันวินาศภัย” (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามมาตรา ๓ (๕))

๓. กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและประมวลผลข้อมูลของบริษัทข้อมูลเครดิตให้สมาชิกส่งข้อมูลของลูกค้ำของตนแก่บริษัทข้อมูลเครดิตที่ตนเป็นสมาชิกและแจ้งให้ลูกค้ำของตนทราบเกี่ยวกับข้อมูลที่ส่งไปเป็นหนังสือ หรือโดยวิธีอื่นตามที่ตกลงกันภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ส่งข้อมูลแก่บริษัทข้อมูลเครดิต ในกรณีที่สมาชิกไม่อาจดำเนินการได้ทันภายในกำหนดเวลาดังกล่าว สมาชิกอาจขอขยายระยะเวลาต่อคณะกรรมการได้อีกไม่เกิน ๑๕ วัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด และการส่งข้อมูลเพิ่มเติมในส่วนของการชำระสินเชื่อ และประวัติการชำระราคาสินค้าหรือบริการโดยบัตรเครดิต ให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิต ให้สมาชิกแจ้งให้ลูกค้ำของตนทราบตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

๔. กำหนดให้บริษัทข้อมูลเครดิตเปิดเผยหรือให้ข้อมูลแก่สมาชิกหรือผู้ใช้บริการที่ประสงค์จะใช้ข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สินเชื่อและการออกบัตรเครดิต โดยในการเปิดเผยหรือให้ข้อมูลดังกล่าวจะต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลก่อนทุกครั้ง เว้นแต่เจ้าของข้อมูลได้ให้ความยินยอมไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง)

๕. กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิต” ประกอบด้วยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลังเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการประกันภัย อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เลขาธิการคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๕ คน เป็นกรรมการ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง)

๖. กำหนดให้สมาชิกผู้ใดไม่ส่งข้อมูลของลูกค้าของตนแก่บริษัทข้อมูลเครดิตที่ตนเป็นสมาชิกต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง และสมาชิกผู้ใดไม่แจ้งให้ลูกค้าของตนทราบเกี่ยวกับข้อมูลที่ส่งให้แก่บริษัทข้อมูลเครดิตหรือไม่แจ้งภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๑๘ หรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๘)

๗. กำหนดให้บริษัทข้อมูลเครดิตใดหรือผู้ประมวลผลข้อมูลผู้ใดเปิดเผยหรือให้ข้อมูลแก่สมาชิกของตนหรือผู้ใช้บริการเพื่อประโยชน์อย่างอื่นหรือเปิดเผยหรือให้ข้อมูลแก่ผู้อื่นนอกเหนือจากที่กำหนดในมาตรา ๒๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติม ๕๑)

๘. กำหนดให้ความผิดตามมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๕๙ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง)

๓. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๓๓ ก วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ หน้า ๙

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

เพื่อให้ผู้บริโภคได้รับบริการสินเชื่อสอดคล้องกับศักยภาพในการชำระคืนหนี้ ซึ่งมีผลต่อความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน และเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ จึงเห็นสมควรให้บริษัทข้อมูลเครดิตสามารถคำนวณคะแนนเครดิต และจัดทำรายงานเชิงสถิติ และให้แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิต ให้เหมาะสมตามสภาพการในปัจจุบัน จึงมีความจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกพินัยямคำว่า “ข้อมูล” “การประมวลผลข้อมูล” และ “ธุรกิจข้อมูลเครดิต” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อมูล” หมายความว่า สิ่งที่สื่อความหมายให้รู้เรื่องราวข้อเท็จจริงของข้อมูลเครดิตหรือคะแนนเครดิต ไม่ว่าการสื่อความหมายนั้นจะทำได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเอง หรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ และไม่ว่าจะได้จัดทำในรูปของเอกสาร แฟ้ม รายงาน หนังสือ แผนผัง แผนที่ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม การบันทึกภาพหรือเสียง การบันทึกโดยเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือวิธีอื่นใดที่ทำให้สิ่งที่บันทึกไว้ปรากฏได้

“การประมวลผลข้อมูล” หมายความว่า การปฏิบัติการใด ๆ กับข้อมูลไม่ว่าจะเป็นการเก็บรวบรวม การบันทึก การจัดเรียงเรียง การเก็บรักษา การแก้ไขเพิ่มเติม การนำกลับมา การใช้ การเปิดเผย การพิมพ์ การทำให้เข้าถึง การลบ หรือการทำลายข้อมูล รวมถึงการจัดทำและเปิดเผยคะแนนเครดิต และรายงานเชิงสถิติ

“ธุรกิจข้อมูลเครดิต” หมายความว่า กิจการเกี่ยวกับการควบคุมหรือการประมวลผลข้อมูลเครดิต เพื่อให้ข้อมูลแก่สมาชิกหรือผู้ใช้บริการ (มาตรา ๓)

๒. ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “คะแนนเครดิต” ระหว่างบทนิยามคำว่า “การเพิ่มบทนิยามประมวลผลข้อมูล” กับ “ผู้ควบคุมข้อมูล” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕

“คะแนนเครดิต” หมายความว่า ตัวชี้วัดความน่าจะเป็นในการชำระคืนหนี้โดยใช้วิธีการทางสถิติ ในการประมวลผลข้อมูลโดยบริษัทข้อมูลเครดิต (มาตรา ๔)

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๙ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิต” ประกอบด้วย ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการคลังเป็นรองประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงยุติธรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ เลขาธิการสมาคมธนาคารไทยและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนห้าคน เป็นกรรมการ

ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการคุ้มครองผู้บริโภคสองคน ด้านการเงินการธนาคารหนึ่งคน ด้านคอมพิวเตอร์หนึ่งคน และผู้แทนผู้ประกอบการด้านธุรกิจภาคเอกชนหนึ่งคน โดยมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะแต่งตั้งให้อยู่ในตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

ให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้ช่วยผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทยหรือผู้อำนวยการอาวุโสของธนาคารแห่งประเทศไทยคนหนึ่งเป็นเลขานุการ” (มาตรา ๕)

๔. ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนครบวาระ และเมื่อครบวาระแล้ว หากยังไม่มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตั้งกล่าวปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน (มาตรา ๖)

๔. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๗ ก วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๙ หน้า ๒๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ มิได้มีบทบัญญัติรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิตให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง พ้นจากตำแหน่งตามวาระหรือพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการดังกล่าวขาดความต่อเนื่อง สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลเครดิตในกรณีดังกล่าว เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่และการดำเนินงานตามกฎหมายเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๓๑/๑ ในกรณีที่กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ หากยังมีได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวัน

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างลงภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งก็ได้

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรานี้ ให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่เหลืออยู่ และให้คณะกรรมการดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้โดยจะต้องมีกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ไม่น้อยกว่าสามคน”

๕. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนที่ ๑๑๔ ก วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๙ หน้า ๖

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิตของสมาชิกของบริษัทที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต และการใช้ประโยชน์แบบจำลองด้านเครดิตที่จัดทำขึ้น โดยให้สมาชิกสามารถนำข้อมูลของลูกค้าของตนที่ได้รับจากบริษัทข้อมูลเครดิตเฉพาะในส่วนที่ไม่มีข้อมูลที่สามารถระบุตัวของเจ้าของข้อมูลไปใช้ในการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิตเพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์สินเชื่อ การออกบัตรเครดิต และการบริหารความเสี่ยงในกิจการของสมาชิกได้ อันจะทำให้ผู้บริโภคได้รับบริการสินเชื่อที่สอดคล้องกับศักยภาพในการชำระคืนหนี้ ซึ่งมีผลต่อความมั่นคงของระบบสถาบันการเงิน และเป็นประโยชน์ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “แบบจำลองด้านเครดิต” ระหว่างบทนิยามคำว่า “คะแนนเครดิต” และคำว่า “ผู้ควบคุมข้อมูล” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕

“แบบจำลองด้านเครดิต” หมายความว่า เครื่องมือที่ใช้กระบวนการทางสถิติที่สมาชิกจัดทำขึ้นเพื่อกำหนดตัวชี้วัดความน่าจะเป็นในการชำระคืนหนี้ของลูกค้ำของสมาชิก (มาตรา ๓)

๒. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕

“มาตรา ๒๐/๑ สมาชิกอาจนำ ข้อมูลของลูกค้ำของตนที่ได้รับจากบริษัทข้อมูลเครดิต ตามมาตรา ๒๐ เฉพาะในส่วนที่ไม่มีข้อมูลที่สามารุระบุตัวของเจ้าของข้อมูลมาใช้เป็นปัจจัยหนึ่งในการจัดทำแบบจำลองด้านเครดิตได้ โดยต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูล

ให้สมาชิกใช้แบบจำลองด้านเครดิตที่ได้จัดทำตามวรรคหนึ่งเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สินเชื่อการออกบัตรเครดิต และการบริหารความเสี่ยงในกิจการของสมาชิกเท่านั้น

คณะกรรมการอาจอนุญาตให้สมาชิกที่จัดทำแบบจำลองด้านเครดิตตามวรรคหนึ่งยินยอมให้สมาชิกอื่นนำแบบจำลองด้านเครดิตไปใช้เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สินเชื่อ การออกบัตรเครดิตและการบริหารความเสี่ยงในกิจการของสมาชิกอื่นด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองสิทธิของเจ้าของข้อมูล ให้คณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้สมาชิกถือปฏิบัติในการจัดทำและการใช้ประโยชน์แบบจำลองด้านเครดิตได้” (มาตรา ๔)

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒ ผู้ใช้บริการมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดตามมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๐/๑

(๒) ไม่เปิดเผยหรือเผยแพร่ข้อมูลแก่ผู้อื่นที่ไม่มีสิทธิรับรู้ข้อมูล” (มาตรา ๕)

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๐ สมาชิกผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๙ (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) หรือมาตรา ๒๐/๑ วรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๐/๑ วรรคสามหรือวรรคสี่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่หรือจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง” (มาตรา ๖)

๕. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๔ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย” (มาตรา ๗)